

عنوان مقاله:

بررسی تاثیر چرای مداوم و شدت برداشت بر قطر یقه، تاج پوشش و ارتفاع دو گونه مرتعی *Ferula haussknechtii* و *Bromus tomentellus* (مطالعه موردی: مراتع سارال استان کردستان)

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 21، شماره 3 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

کاظم ساعدی - نویسنده مسئول، مربی پژوهشی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی کردستان، سنندج، ایران

عادل سپهری - دانشیار، گروه علوم مرتع، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ایران

محمد پسرک لی - استاد، گروه علوم گیاهی، دانشکده کشاورزی و علوم حیاتی، دانشگاه آریزونا، آمریکا

حسین قره داغی - استادیار، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ارسنجان، ایران

رضا عزیززی نژاد - استادیار، گروه اصلاح نباتات، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در بیشتر مراتع کشور، چرای دام با ذوب شدن برف شروع و تا زمان آغاز بارش برف ادامه دارد. به نظر می رسد که این روش سنتی تطابق چندانی با مبانی علم مرتع داری ندارد. این مطالعه با هدف بررسی تاثیر این سیستم چرایی متداول بر برخی از ویژگی های ریخت شناختی گیاهی دو گونه *Ferula haussknechtii* و *Bromus tomentellus* در طول سال های ۸۹ و ۹۰ در مراتع منطقه سارال استان کردستان انجام شد. قرق ۳۰ ساله ایستگاه تحقیقاتی کشاورزی و منابع طبیعی سارال به عنوان مرتع شاهد انتخاب شد. در هر یک از این دو سال بخشی همگن با داخل قرق انتخاب و از ورود دام به این بخش ها نیز جلوگیری شد. در مراحل مختلف رویشی اقدام به اندازه گیری ویژگی های ریخت شناختی قطر کوچک و بزرگ یقه، قطر کوچک و بزرگ تاج و ارتفاع ۱۰ پایه از گونه های مذکور شد. برای اندازه گیری شدت برداشت، رویش سالانه تعداد ۳۰ پایه از هر گونه در هر سال قطع و توزین شد. برای تجزیه آماری داده ها از تجزیه مرکب با طرح پایه کاملا تصادفی نامتعادل استفاده شد. تمامی مراحل تجزیه داده ها از جمله مقایسه میانگین آنها به روش دانکن انجام شد. چرای مداوم به میزان ۸۲ درصد به طور معنی داری باعث افزایش قطر یقه و قطر تاج گونه *Bromus tomentellus* شده است، اما ویژگی ارتفاع با توجه به شرایط سال در دو تیمار اصلی چرا و عدم چرا رفتار متفاوتی نشان داد. هر سه پارامتر مورد مطالعه بر روی گونه *Ferula haussknechtii* بشدت تحت تاثیر چرای مداوم به میزان ۸۶ درصد قرار گرفتند. در این گونه، به طور کلی شرایط سال توانسته است یقه گیاه را بیشتر از دو ویژگی دیگر تحت تاثیر قرار دهد. در هر دو گونه، پایه های چرا نشده بیشتر از پایه های چرا شده توانستند به بارندگی های به موقع واکنش نشان دهند.

کلمات کلیدی:

چرا، *Ferula haussknechtii*، *Bromus tomentellus*، تاج، یقه، ارتفاع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632646>

